

Ladestien barnehager

Vår saksbehandler
Bente Høier

Vår ref.
18 /32187/614/A10/&58/
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
17.01.2019

Ladesletta og Tiriltoppen barnehager - rapport fra tilsyn 30.10.18 jf forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Miljøenheten gjennomførte den 30.10.2018 tilsyn ved Ladestien barnehager. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan skolen ivaretar elevenes helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Vårt inntrykk er at Ladestien barnehager driver et systematisk forebyggende arbeid innenfor psykososialt miljø. Planer og praksis utfyller hverandre og viser hvordan barnehagene avdekker og følger opp uheldige samspill og hendelser. Barnehagene har et personale som er bevisst betydningen av vennskap, relasjoner og voksenrollen for å fremme trivsel og gode psykososiale forhold. Barnehagens satsing på felles kompetanseløft for å implementere rammeplanen i egne barnehager vises i dokumentasjonen og i dialogen vi hadde med de ansatte.

Det ble ikke funnet avvik ved tilsynet, men gitt to merknader som vi anbefaler at barnehagene jobber videre med. Tilsynssaken avsluttes fra vår side.

2. Beskrivelse av Ladestien barnehager

Ladestien barnehager er kommunal og består av Ladesletta barnehage og Tiriltoppen barnehage med til sammen 11 avdelinger og 184 barn.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på psykososiale forhold (§12) og tilhørende internkontroll. Det ble foretatt en gjennomgang av dokumentasjon og intervju med barnehagens ledelse, samt intervju av to ansatte ved barnehagene. Fagenhet for oppvekst og utdanning deltok ved tilsynet som rådgiver.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

- Ledelsens oppsummering og beskrivelse i forkant av tilsynet "Forberedelse til tilsyn 30.10.18"
- Plan for psykososialt miljø Ladestien barnehager, mai 2017
- Årsplan 2018-2019, Ladestien barnehager
- Rutiner ved krenkelser/mobbing - fra beredskapsplan, januar 18
- ROS-analyse gjennomført på plandag juni 2016

- Skjema for foreldresamtale,
- HMS-plan 2018-19 Ladestien barnehager
- Innholdsfortegnelse over rutiner i avdelingenes Rutineperm
- "Ringer i vann" - presentasjon for foreldremøte om samarbeid mellom foreldre
- Implementering av Rammeplanen, 2018-2020, framdriftsplan og opplegg for diskusjoner i grupper

Dokumentasjon oversendt i etterkant av tilsynsbesøket

- Møtereferat fra flere brukerråd der psykososiale forhold og handlingsplanen er diskutert
- Møtereferat fra foreldremøte 18.09.18 der oppvekstmiljø var tema for gruppearbeid
- Felles foreldre- og personalmøte 03.05.18 med tema "Hvordan foreldre og ansatte i barnehage kan hjelpe barna våre å bli robuste, forebygge mobbing og bidra til livsmestring?"
- Kurs "Rosa kompetanse" for ansatte og brukerråd, med diskusjon i personalmøte på hvordan dette brukes i hverdagen.
- Eksempel på håndtering av og dokumentasjon av en mobbesak/utestengelse blant gutter høsten 2018.

Deltakere ved tilsynet

Siri Sandstad, enhetsleder Ladestien barnehager
Kristin Mortensen, avdelingsleder, Ladestien barnehager
Ida Marie Henriksen, foreldrerepresentant, Ladestien barnehager
Helen Møkkelgård, barne- og ungdomsarbeider, Ladestien barnehager
Frøydis Brønstad, ped.leder, Ladestien barnehager
Siv Akre, spesialkonsulent, Fagenhet for oppvekst og utdanning
Elin G.Aunet, rådgiver Miljøenheten
Bente L. Høier, sjefingeniør, Miljøenheten

3.1 Har barnehagen oversikt over det psykososiale miljøet?

Observasjon

Ledelsen beskrev det psykososiale miljøet ved barnehagene som bra. Det ble ved tilsynet trukket fram utfordringer knyttet til selvheldelse og forberedelse til trygg skolestart for de største barna. Tirilltoppen barnehage har et stort antall 3-åringer dette året, noe som har ført til noen endringer på bemanning/økt bemanning på disse gruppene, samt endringer på bruken av flere rom for bedre tilpasning.

Informasjon om det psykososiale miljøet for de enkelte avdelingene finnes i avdelingsreferater, og enhetsleder informerer brukerrådet der situasjonen gir endringer i bemanning og organisering. Etter tilsynet er det oversendt referat fra brukerråd der utfordringer og tiltak (økt bemanning) er beskrevet.

Barnehagen oppfordrer foreldre til medvirkning og legger til rette for holdningsarbeid og uformelle treff barn og foreldre imellom.

Vurdering

Barnehagen viser at de har en oversikt over det psykososiale miljøet; de ser hvilke faktorer som påvirker miljøet og setter inn tiltak for både å motvirke og å forebygge negativ utvikling.

Oversikten underbygges av barnehagens fokus på det psykososiale miljøet i møter med ansatte og til foreldre.

3.2. Har barnehagen en plan for systematisk og kontinuerlig arbeid for å oppnå et godt psykososialt miljø? Jobber barnehagen systematisk med fremming av trivsel og vennskap og forebygging av krenkelser?

Merknad 1: Primærkontaktens rolle og ansvar bør konkretiseres og skriftliggjøres.

Merknad 2: Dokumentet "Plan for psykososialt miljø" viser bare en liten del av alt arbeidet som gjennomføres ved barnehagen. Planen bør suppleres med henvisninger til andre dokumenter som beskriver barnehagens arbeid knyttet til det psykososiale miljøet.

Observasjon

Barnehagene har i 2018 brukt mye tid på å implementere ny rammeplan for barnehager. Høsten 2018 har personalet gjennomgått boka "Se barnet innenfra" og trygghetssirkelen, og de vil våren 2019 fortsette med bok om mobbeadferd. Arbeidet legger til grunn at alle ansatte leser samme litteratur i lesesirkler og at tema diskuteres med bakgrunn i filmer og egne erfaringer fra barnehagen. Arbeidet videreføres i større plenum og i mindre avdelingsviser grupper.

Ledelsen trekker fram systemet med primærkontakter som viktig for å skape trygge barn og for å kunne vurdere barnas trivsel. Ved tilsynet beskrev ledelsen og ansatte noe ulikt innhold i primærkontaktens oppgaver og ansvarsområde. Ledelsen understreket at ansvaret vil være ulikt på ulike avdelinger.

Før foreldremøte om høsten foretas det vurdering av barnas/barnegruppas trivsel, og barnehagene bruker blant annet TRAS og "Alle med" for å dokumentere dette arbeidet for det enkelte barn. De ansatte bruker fargekodesystem for å vurdere sine relasjoner til barna i gruppa, og for å vurdere mulige tiltak. For å skape mest mulig trygghet er barnehagene bevisst på å bruke kjente vikarer.

Barnehagene bruker ulike metoder og pedagogiske opplegg for barna, for eksempel "Kakkerlakken med den stygge frakken" og metode med barnesamtaler fra Dronning Mauds Minne. Det gjennomføres hver morgen barnemøter i mindre grupper, der det også legges vekt på forebygging og det å skape vennskap.

Foreldre informeres jevnlig på Meldeboka om tema knyttet til vennskap og hvordan barnehagen håndterer hendelser. Det ble gitt eksempler på hvordan barnehagen håndterte situasjoner med utestenging og spørsmålet om prinsesseklær. Dette for at foreldre også kan bruke samme teknikker hjemme. Psykososialt miljø, og hvordan foreldre og ansatte bidrar til dette, har vært tema på flere møter i brukerråd, på foreldremøter og på et felles foreldre- og personalmøte i 2018. Barnehagen har også gjennomført foreldreveiledning gjennom ICDP stiftelsen (International Child Development Programmes), noe som ledelsen opplyser ble godt mottatt av foreldregruppa.

Vurdering

Rammeplan for barnehager gir det faglige grunnlaget for å ivareta barnas psykososiale miljø i barnehagen, og beskriver både fremming av trivsel og vennskap og forebygging av krenkelser.

Ladestien barnehager jobber systematisk og planmessig for å implementere forventningene i den nye rammeplanen. Den felles kompetansehevingen vurderes som svært viktig for å sikre at alle ansatte bruker samme vurderinger og virkemidler i møte med barna. Det er også positivt at

foreldregruppa informeres og trekkes inn i dette arbeidet. Dette bekreftes av foreldrerepresentanten.

Tilsynet kan tyde på at primærkontaktens ansvar er vurdert noe ulikt fra ledelsen og ansatte. Primærkontaktens ansvar i det psykososiale arbeidet bør konkretiseres og skriftliggjøres så langt det lar seg gjøre. Siden primærkontakten ikke nødvendigvis gjennomfører foreldresamtaler, er det viktig at de observasjoner som primærkontakten gjør også legges til grunn ved vurdering av det enkelte barns trivsel.

Barnehagens oversendte Plan for psykososialt miljø viser bare en liten del av det omfattende arbeidet som gjennomføres ved Ladestien barnehager. Planen bør beskrive alt arbeid barnehagen gjør knyttet til det psykososiale miljøet, og bør derfor suppleres med henvisninger til andre plandokumenter som behandler temaet. Dette for å sikre god helhetlig informasjon til foreldre, ansatte og vikarer.

3.3. Har barnehagen metoder og rutiner for avdekking av mobbing, krenkelser og overgrep og oppfølging av hendelser?

Merknad 3: Rutinebeskrivelsen for krenkelser/mobbing bør gi mer konkrete tidsangivelser for framdriften i sakene.

Observasjon

Rutine for behandling av krenkelser etc ble utarbeidet i fjor etter forespørsel fra foreldre. Bakgrunnen var en situasjon som foreldre mente at barnehagen ikke håndterte på en god nok måte. Rutinen beskriver de ansattes handlingsplikt og hvordan arbeidet skal dokumenteres fortløpende.

Ledelsen har etter den nevnte saken involvert foreldrene mer i arbeidet med trivsel og vennskap, og informerer om dette på foreldremøter.

Et eksempel på dokumentasjon av håndtering av en mobbesak i 2018 ble oversendt etter tilsynsbesøket.

Vurdering

“Rutiner ved krenkelser/mobbing” beskriver ansattes handlingsplikt, men har formuleringer som å “gjøre undersøkelser raskt” uten å definere hva som menes med “raskt”. Det beskrives at det skal lages “Notat om krenkende handling” og “Observasjonslogg”. For at dette skal være god dokumentasjon og gode hjelpemidler bør det konkretiseres hva som er forventet innhold i disse. Det er ikke beskrevet hvor dokumentasjon skal lagres og hvem dette skal være tilgjengelig for. Vi mener at rutinen bør konkretiseres med tidsperspektiv for at situasjoner og tiltaksvurderinger ikke skal dra ut i tid, men iverksettes etter en nærmere angitt tidsplan.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, “Miljø og helse i skolen”, Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Bente Høier
sjefsingeniør

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Kommunalsjef Hilde Skybakmoen
Postmottak Fagenhet OU